

6

Slovenské Časopisy 77 + 6 (1978)
na rok 1978 až 17. květen 1978

Výbor na ohně: despravedlivé ohnění pochlazení	str. 2
- sdělení č. 1 (Miroslav Simsa)	2
- sdělení č. 2 (Petr Cibulka a spol.)	3
- odě kere č. 3 (Ivan Jirous)	3
- sdělení č. 4 (Ivan Jirous)	3
- sdělení č. 5 (Gustav Vlasaty)	4
 Charita 78: Odgovězen Gustava Vlasatého Je popravním právem pracující člověka	 5
Výbor pro propuštění Václava Havla, Jaroslava Mukala a Pavla Šandovského: Informace o důsledkách vydání výročového udělení č. 17 ke dni pluku záložnicství dne 28.1.78	6
Václav Benáček: Trestní stíhání dvou katolických duchovních na Slovensku	8
Miroslav Černý: K případu Miroslava Černého z Liberce	9
Jaroslav Řenáč: Co se stále se Stefanem Marinovem? 10	
Jestřík: Zásoba proti socialistům v Praze a Brně (o informaci Jiřího Mülleru)	11
Úředníky, úvahy, fejetony	11
K výzvě Federálnímu soudceřství, aby jednalo o trestu smrti, se připojují a následně připo- jují další občané	11
Schůzka členů delegace ČFR a signatářů Charty	12
Popis francouzských volebářů předsedy URO	13
Jiří Müller: Otevřený dopis Miluši Hüblové	14
Krátké správy (československé prohlídky, výslechy, emigrace)	15

Výber na obranu ne spravedlivě stíhaných

V ducha poslání Charty 77 a v souladu s její snahou podporovat vznikání užších pracovních společenství, zaměřených k jejím dlouhým úkolům, rozhodli jsme se - po několika měsících předběžné práce - ustavit Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných. Cílem tohoto výboru je sledovat případy osob, které jsou trestně stíhány či vězňeny za projevy svého přesvědčení nebo které se staly obětí policejní a justiční svéctví. Budeme a těmito případy se značovat veřejnost i úřady a podle svých možností pomáhat po stíženým osobám. Chceme přitom spolupracovat s každým, u nás i v zahraničí, kdo projeví o spolupráci zájem. Zádáme zároveň občany, aby nás (nejraději osobně) na takové případy upozornovali. Věříme, že působení našeho výboru přispěje k tomu, aby lidé nebyli nespravedlivě pronásledováni a vězněni.

V Praze 27. dubna 1978

Sternenf. 23

Městský soud v Brně, Rooseveltova 16, nařídil na 10. květen t.r. na 8.45 hod. (místnost 37a) pokrečování odročeného hlavního líčení v trestní věci proti Martinu Šimečkovi, čáloňákoví, bytem Brno, Volfsova 12. Je proti němu vedené trestní stíhání (na svobodě) pro trestní čin neplnění odvední povinnosti (§267 odst.1 tr. zákona). Hlavní líčení bylo již dvakrát odročeno, protože se nedostavil důležitý svědek – chystajík vojenské správy. Martin Šimečka má k výkonu vojenské služby výhrady, které pramení z jeho přesvědčení. Soudí mu trest odnétí svobody až do jednoho roku.

9. května 1978

Výbor na obranu nezpravidelných středních

Pozn.-red.: Martin Šimsa byl 10.5. odsouzen k pětiměsíčnímu trestu odňtí svobody s podmíněným odkladem na dva roky; tato informace je mj. obsahem sdělení č.6 vyberu; text tohoto sdělení nebyl užíván redakcí k diapozici.

Na základě neúplných informací, které jsme doposud získali, předběžně sdělujeme:

V druhé polovině dubna t.r. bylo v Jihomoravském kraji vzato do vazby několik občanů (nikdo z nich není signatářem Charty 77), kteří jsou trestně stíháni za "rozšiřování protistátních písemností".

Petr Cibulka, dělník, bytem Vránova 53, Brno je od 17.4. ve vazbě; je obviněn z trestného činu pobuřování (§100 odst.1a tr. zákona). V jeho bytě byla provedena domovní prohlídka. Ve věci obviněného Petra Cibulky a spol. byli jako svědci vyslechnuti Josef Adámek, studující a Petr Pospíšhal, tiskařský učen.

Libor Chloupek, knihovník, bytem Tábor 13, Brno je ve vazbě od 26.4. a pravděpodobně je rovněž obviněn z pobuřování. V jeho bytě byla provedena domovní prohlídka, která byla zdůvodněna podezřením, že přecheová písemnosti, které souvisejí s trestnou činností Petra Cibulky. V bytě byly odnuty materiály Charty 77, texty L. Vaculíka, J. Patočky, V. Havla a J. Hájka, dále sležka nadepsaná "Březina", přičemž není zřejmé, jde-li o básníka Otakara Březinu, kterého má L. Chloupek v oblibě, nebo o vězněného signatáře Charty 77 Aleše Březinu.

Dne 21.4. t.r. byli vzati do vazby ing. Pavel Novák a Josef Brychta, oba z Jihlav. Trestní stíhání proti nim se zakládá na "rozšiřování protistátních písemností". Při domovních prohlídkách, které byly v jejich bytech vykonány, však nebyly takové písemnosti nalezeny. Odňata byla několik desítek let stará kniha Tábory smrti v SSSR, dále texty J. Hutky a skupiny Plastic People, magnetofonové pásky a psací stroje. V případě Josefa Brychty provedli přislušníci StB -aniž by byli vybaveni příslušným souhlasem prokurátora- prohlídku i v soudní polovině svojdoku, která patří invalidnímu synovi Josefa Brychty.

5. května 1978

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Pozn. red.: V této věci (Petr Cibulka a spol.) je rovněž obviněna matka Petra Cibulky Věra Cibulková, Mučednická 39, Brno; V. Cibulková je s největší pravděpodobností ve vazbě. Dále je v téže věci obviněn a ve vazbě mladistvý Petr Pospíšhal, a to od 4.5.

Sdělení č.3

V pátek 5.5.78 se koná veřejné zasedání městského soudu v Praze, Spálená 2 (místnost č.58), v trestní věci proti Ivanu Jirousovi. Ivan Jirous, umělecký vedoucí skupiny Plastic People, byl obvodním soudem pro Prahu 1 odsouzen pro trestný čin výtržniství, jehož se měl dopustit tím, že při vernisáži výstavy svého přítele pronesl neplánovaný diskusný příspěvek, k osmiměsíčnímu nepodmíněnému trestu odňtí svobody v II. nápravně výchovné skupině. Městský soud bude projednávat odvolání obviněného i prokurátora proti tomuto rozsudku.

5. května 1978

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Sdělení č.4

Dne 5.5.1978 bylo před senátem městského soudu v Praze, jemuž předsedala JUDr. Hrbková, projednáno odvolání uměleckého vedoucího skupiny Plastic People Ivana Jirouse a prokurátora proti

rozsudku obvodního soudu v Praze I ze dne 11.4.1978. Výtvarný kritik teoretik Ivan Jirous byl žalován pro trestný čin výtržnictví podle § 202, odst. 1 tr. zákona, kterého se měl údajně dopustit tím, že na vernisáži obrazu malíře Josefa Laciny pronesl s Lacinovým souhlasem neplánovaný příspěvek, kterým prý narušil její důstojný průběh. V první instanci byl odsouzen k trestu 8 měsíců nepodmíněného odnětí svobody. Odvolací soud zvýšil nyní trest na 13 měsíců. Takto drastické zvýšení trestu vyšší soudní instance je v československé justiční praxi zcela neobvyklé. Po-kládáme to za další doklad pro skutečnost, že Jirousův výtvarně-teoretický projev byl pouhou nahodilou záminkou pro jeho trestní stíhání. Domníváme se, že toto stíhání je v podstatě aktem politické násily na člověku, který je znám svými progresivními uměleckými názory, kritickými občanskými postoji a svým vlivem v kruzích nekonformní mládeže. Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných chce věnovat případu Ivana Jirouse zvláště pozornost a zároveň žádá o intervence v jeho prospěch.

5.května 1978

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Sdělení č.5

V pátek dne 12.května 1978 ve 13.00 hod proběhne v budově krajského soudu v Ústí nad Labem v 1.patiře č.ávěří 52 veřejné zasedání v odvolacím řízení trestní věci proti Gustavu Vlasatému. Gustav Vlasatý byl odsouzen 30.ledna t.r.okresním soudem v Mostě k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 20 měsíců za trestný čin pobuřování podle § 100 odst.1a tr.zákona.

Údajné pobuřování spočívalo v tom, že na nástěnce ve své kanceláři, vedle novinových výstřížků o snižování životní úrovně na Západě, vyvěsil dvě své výplatní pásky z různých období. Jeho sponzorovaným se domnívají, že trestní postih Gustava Vlasatého je především prostředkem jak se vypořádat s jeho kritikou poměru v podniku Chemopetrol.

10.května 1978

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Pozn.red.: Podle sdělení výboru č.6, jehož text nemáme v tuto chvíli k dispozici, potvrdil krajský soud v Ústí nad Labem rozsudek okresního soudu v Mostě.

oooooooooooo

Charta 77: ODSOUZENÍ GUSTAVA VLASATÉHO JE POPŘENÍM PRÁV PRACUJÍCÍCH
Federálnímu shromáždění ČSSR
Generálnímu prokurátorovi ČSSR
České národní radě
Ministru spravedlnosti ČSR

Mnozí českoslovenští občané, mezi nimiž zejména pracující koncernového podniku Chemopetrol v Litvínově, se v uplynulých týdnech doveděli o trestním stíhání Gustava Vlasatého, zaměstnance této chemických závodů.

Gustav Vlasatý pracuje v podniku dvacet devět let; byl zprvu lzeborantem, později pracovníkem propagace. Patří mezi desetitisíce čs.pracujících, kteří se po r.1968 stali oběti politické diskriminace v zaměstnání a povolání, na niž upozornila Charta 77 již ve

svém základním prohlášení, dále v dokumentu č.7 a dopisech Federálnímu shromáždění z 30.5.1977 a 19.2.1978. I když Gustav Vlasatý mohl po r.1970, kdy byl vyloučen z KSČ, dale pracovat v chemických závodech, byl diskriminován tím, že byl přeřazen do podřadné funkce a pobíral mnohem nižší plat. Svou nespokojenost vyjádřil žertem na nástěnce ve své kanceláři, na níž byly umístěny výstřížky z oficiálního čs.tisku o snížování životní úrovně na Západě a o restučním kvítku materiálního blahožití čs.pracujících, kam umístil své vyplatněné pásky, jednu z konce 60.let a druhou z lehkého roku. Ubytek činil násobek set korun. Nástěnka viseala na pracovišti několik měsíců; dne 30.1.1978 byl Gustav Vlasatý obviněn z trestného činu pobuřování podle § 100 odst.1a tr. zákona, byla u něj provedena demovní prohlídka a podnik s ním okamžitě rozvázal pracovní pomér. Téhož dne byl vzat do vazby, kterou strávil ve věznici v Litoměřicích. Dne 25.3.1978 byl okresním soudem v Mostě odsouzen k nepočíněnímu trestu odňtí svobody v trvání dvaceti měsíců; tento rozhodnutí nenabyl dosud právní moci.

Případ Gustava Vlasatého je výrazem neuspokojivé situace v podniku, a to zejména v oblasti mezinárodních vztahů, personální politiky a řízení práce. Gustav Vlasatý tyto nedostatky často kritizoval. Je tedy pravděpodobné, že již dávno vyvěšená nástěnka posloužila pouze jako záminka pro jeho uvěznění a odsouzení. Skutečným důvodem této persekuce je obava některých vedoucích pracovníků o vlastní pozice. Propuštění z práce a odsouzení Gustava Vlasatého je popřením práv pracujících, a to těch, která jsou oficiálně také záchrannována: práva na kritiku a na spoluúčast na řízení podniku a práva na práci podle kvalifikace a schopnosti.

Případ Gustava Vlasatého znova učí, že soudy používají jednotlivých ustanovení trestního zákona v případech, kdy skutková podstatá spočívá pouze v tom, že obžal jednal v souladu s právy a demokratickými svobodami, které mi zaručuje ústava, oba mezinárodní paktu a celý právní řád. Justiční orgány mohou tak označit za pobuřování jakoukoli společenskou kritiku, jakékoli domáhání se práv, jakýkoli projev svobodné výběru. Gustav Vlasatý jednal v souladu s čl.28 ústavy a čl.19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, které zaručují svobodu projevu, zatímco justiční orgány tato ustanovení nerespektovaly. Okamžitým rozvázáním pracovního poměru perušilo vedení podniku zejména čl.21 ústavy, čl.7 mezinárodního paktu o občanských a politických právech, zákoně ustanovení podle § 53 zákoníku práce a čl.3 písm.c úmluvy č.111 Mezinárodní organizace práce OSN.

Charta 77 je neformální společenství, které uasluje o dodržování lidských práv a respektování právního řádu. Byli jsme seznámeni s osudem Gustava Vlasatého a pokládáme postup proti němu a zejména jeho odsouzení za nezákonné. Žádáme proto se všim důrazem, aby byly tyto nezákonné ustanovení zrušeny, které mají v jeho případě osmiletou historii, cestou zákoných prostředků odstraněny. Žádáme rovněž, aby jejich vinici byli potrestáni a aby s průběhem těchto kroků, které musejí být završeny plnou občanskou rehabilitací Gustava Vlasatého, byli seznámeni zaměstnanci chemických závodů. V první řadě však požadujeme okamžité propuštění Gustava Vlasatého na svobodu.

V Praze dne 24.dubna 1988

Dr.Ladislav Hejdánek
mluvčí Charty 77

Marta Kubíšová
mluvčí Charty 77

Dr.Jaroslav Šabata
mluvčí Charty 77

Informace Vyboru pro propuštění Václava Havla, Jaroslava Kukala
a Pavla Landovského

O DOSAVAPNÍM PRŮBĚHU VÝSETŘOVÁNÍ UDÁLOSTI KOLEM PLESU ŽELEZNIČÁŘŮ
DNE 28.1.1978

Orgány, činné v trestním řízení

Jak jsme již oznámili, vznesl obvodní prokurátor pro Prahu 2 dne 1.2.1978 proti Václavu Havlovi, Jaroslavu Kukalovi a Pavlu Landovskému obvinění z trestných činů útoku na veřejného činitele (§156 odst.2 tr.z.) a ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele (§156a tr.z.) a rozhodl o jejich vzetí do vazby (po předchozích 96 hodin byli předběžně policejně zadržováni). Stížnosti proti rozhodnutí o vazbě resp. žádosti o propuštění z vazby, podané bezodkladně obviněnými nebo jejich rodinami, byly zamítnuty. Obvinění byli v průběhu šesti týdnů, které uplynuly od rozhodnutí o vazbě do jejich propuštění, vyslechnuti pouze jednou (22.2.1978). Do 21.února vyslechli vyšetřovatelé prokuratury pan Pavlovský a paní Ratajová asi 50 svědků. Výslechy probíhaly poměrně korektně a objektivně, vždy byl přítomen některý z obhájců (dr.Svaťina, dr.Daniš a dr.Metejl). V následujícím týdnu byli původně předvoláni svědci odmítáni, zato byli opět vyslechnuti svědeci z řad VB a údajných dobrovolných pomocníků pořadatelů; v prvních dvcou březnových týdnech se neuskutečnily vůbec žádné vyšetřovací úkony. Mezi 21. a 24.2.1978 podali obvinění nebo jejich obhájeci žádost o zrušení vazby, jelikož pominuly vazební důvody (obava z ovlivňování svědků). Ačkoliv podle trestního řádu je prokurátor povinen "rozhodnout o takové žádosti neprodleně", ponechával ji prokurátor dr.Antoš nevyřízenou až do 13.3. Dne 13.března 1978 byli všichni tři obvinění propuštěni s tím, že důvody jejich vazby pominuly a že budou nadále vyšetřováni na svobodě. Dne 20.3. obdržel Pavel Landovský vyrozumění, že obvinění proti němu bylo rozšířeno o trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§156 odst.1 tr.zák.). Jaroslav Kukál a Pavel Landovský byli opětovně vyslechnuti 23.resp.24.3.1978; ve věci Jaroslava Kukala si prokurařatura vyžádala znalecké posudky (o stavu jeho občanského průkazu a o jeho psychickém stavu), Stížnost Pavla Landovského proti novému obvinění prokurátor 28.3.zamítl s odůvodněním, že "nemůže obstat s ohledem právě na to, že jde o výpověď osob, které se vzměla na rušení veřejného pořádku fčastnily" (jelikož se Pavel Landovský mj.výslovně odvolává na svědectví příslušníků VB, lze z tohoto odůvodnění vyvodit kuriózní závěry).

Mezi 20. a 25.dubnem 1978 byli obvinění a jejich obhájeci postupně seznámeni s výsledky vyšetřování; tento úkon je v běžné praxi tutožný s uzavřením vyšetřování.

Domácí skce k přešetření událostí a na podporu obviněných

Kromě běžných právních kroků obviněných, jejich rodin a obhájců se od samého počátku jejich případu uplatňovala spontánní úsilí o jejich podporu a o přešetření skutečného pozadí události okolo plesu železničářů. Některí občané neprodleně protestovali a stěžovali si na neznámé pachatele, kterí se vůči plesovým hostům dopustili různých trestných činů. Jini občané začali shromažďovat svědectví - další dokumentaci k průběhu události. Mluvčí Charty 77 zaslali jménem Charty 77 dne 3.2.1978 stížnost generálnímu proku-

- 1 -

rátori. Přirozeným výsledkem těchto iniciativ byl vznik Výboru pro propuštění Václava Havla, Jaroslava Kukala a Pavla Landovského, který deklaroval své ustavení, své cíle a výsledky svých zjištění v otevřeném dopise prezidentu ČSSR a předsedovi vlády ČSSR ze dne 17.2.1978. Dokumentace, shromážděná Výborem, posloužila jako materiál k ke sdělení Charty 77, týkajícímu se událostí kolem plesu. Dne 9.3.1978 rozesílal výbor úzvuka (převážně odborovým) organizacím železničářů, československým sdělovacím prostředkům a některým uměleckým a vědeckým osobám i souběhem ČSSR svůj ustanující text spolu se stručnou žádostí o podporu. Po propuštění z vazby obviněných vyjádřil výbor v krátkém konunci své uspokojení a naději, že obvinění budou definitivně ospravedlněni. Dne 31.března 1978 informoval výbor v dalším komunikáte veřejnost o tom, že obvinění proti Pavlu Landovskému bylo rozšířeno a že Pavel Landovský požádal o dlouhodobý pracovní pobyt v zahraničí. Zároveň výbor zdůraznil, že důvody k jeho existenci prozatím nebyly napomínány a že proto hodlá ve své práci pokračovat.

Stručné zhodnocení výsledků dosavadního šetření

1. Co se týče samotného průběhu událostí, paralelní vyšetřování potvrdilo a doplnilo závěry výboru, obežené v dopise prezidentu republiky a předsedovi federální vlády. Skupina civilistů -některí z nich zřejmě nyní vystupují jako svědci proti třem obviněným- si v prostorách ŽKDZ a v jeho okolí od počátku plesu počinala nezákonné způsobem vůči ostatním občanům - všechna narušení klidného a důstojného průběhu večera spadají v lučné na její vrub. Některí tito civilisté se zde dopustili závažných trestních činů (a to nejvíce organizovaně, kteroužto okolnost hodnotí trestní zákon vyšší trestní sázbou). Výbor zpracuje i zveřejní výsledky svých šetření a v souvislosti s nimi pedagogické příslušné kroky. Shromážděná dokumentace je současně k dispozici justičním orgánům a těm občanům, kteří již podali nebo hodlají podat trestní oznámení, či kteří se hodlají domáhat svých nároků občansko-právní cestou. Současně uplujeme na všechny, kdo mohou o průběhu zmíněných událostí vydat hodnovérné svědectví, aby tak učinili ústně nebo písemně (doporučujeme kteréhokoli z členů výboru).

2. Pokud jde o Václava Havla, Jaroslava Kukala a Pavla Landovského, jsou obviněni z výše uvedených trestních činů, protože údajně "společně dne 28.1.1978 kolem 20.20 hod. na nám. Míru v Praze 2 před budovou ŽKDZ, kde se srotilo cca 120 občanů, kteří byli k zachování veřejného pořádku vyzýváni příslušníky VB a to i slovy 'jménem zákonu' k rozejítí se, nařili tento výkon tím, že příslušníky VB neuposlechli, slovně je napadalí a tránilí jim v prováděném zákonu tím, že je odstrkovali a současně hrubými výroky, uvedenými ve dopise, urážali". Pavel Landovský se navíc podle nového obvinění dopustil trestného činu násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci tím, že "vyhrožoval z tohoto dne Ladislavu Dankovi, Petru Liškovi, Janu Halasovi, Vasilu Machoritovi a Karlu Stárkovi, kteří pomáhali pořadatelům plesu a snažili se před budovou udržet pořádek, slovy 'Počkejte, do roka budete viset!' a tento výrok doprovázел výmluvným gestem".

Oproti tomu výbor po rozsáhlém šetření konstatuje následující skutečnosti, které může kdykoliv bezpečně prokázat větší počet nezávialých svědků:

- a) Václav Havel se ve zmíněné době důsledně zdržoval mimo prostor údajného srovnání. Jeho první (a do přichodu na OOO VB také jediný) kontakt s příslušníky VB spočíval v tom, že na žádost Pavla Landovského projevil ochotu dosvědčit me okolnosti jeho zadržení.
b) Jaroslav Kukal se v době údajného srovnání nacházel v bytě svých přátel (asi 1 km vzdáleném) a k UKMZ sedostavil až podstatně později, přibližně ve 20.50 hod. Při jedinému svědectví o vinení Jaroslava Kukala stojí nejen výpovědi obviněného, ale především výpovědi nejméně deseti dalších svědků, které je zcela vyvracejí. Také znalecké posudky vyznívají ve prospěch obviněného.
c) Pavel Landovský se během večera dne 28.1. aktivně ani pasivně nepodílel na fyzickém konfliktu s jakoukoli osobou. Až do chvíle jeho vstupu do budovy OOO VB lze také prokázat, že neměl žádný konflikt s příslušníky VB nebo s pořadateli, označenými páskou. Poukud jde o nové obvinění z trestného činu násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci, je dokázano pouze velmi neurčitými (co do místa a času) a nazájem si odpovídajícími svědectvími.
3. Všeobecně.

Pavel Landovský požádal dopisem ze dne 21.3.1978 ministra vnitra ČSSR o povolení dlouhodobého pobytu v zahraničí. Svoji žádost zdůvodňuje naivností své situace člověka, který je vystaven neustálým provokacím a perzekucím. Výbor respektuje právo Pavla Landovského odejet na delší dobu do zahraničí, přesto však přijal sdělení Pavla Landovského s politiváním a pokládá jeho odchod za výzvu ztráty pro českou kulturu. Současně si však uvědomuje, že Pavel Landovský neodchází do ciziny dobrovolně, nýbrž vyštván soustavnými provokacemi perzekucemi. Výbor proto bude podporovat jeho žádost o studijní pobyt v zahraničí a přitom se bude všemi silami zasazovat o změnu podmínek, které umožňují vyhnat ze země její nejplatnější občany.

V Praze 11. května 1978

Výbor pro propuštění Václava Havla,
Jaroslava Kukala a Pavla Landovského

Pozn.red.: Materiály Výboru pro propuštění V.H., J.K. a P.L. jsme zveřejňovali i v předcházejících číslech (č.3, 4 a 5). Připomínáme, že tento výbor má složení: ing. Rudolf Battěk, dr. Václav Benda, Jiří Dienstbier, zasl. umělkyně Vlasta Chramostová, Ivan Medek, dr. Gertruda Sekaninová-Čakrtová, Jaroslav Šuk, Jan Vladislav a Jan Vodňanský. (Adresy některých viz str.2)

00000000000

TRESTNÍ STÍHÁNÍ DVOU KATOLICKÝCH DUCHOVNÍCH NA SLOVENSKU

Na základě prověřených informací sděluji toto:

Dne 28.2.1978 byli orgány StB zadrženi Robert Gombík, nar. 30. 7. 1949, katolický duchovní v Senci, a Marian Zajíček, nar. 23.1.1951, katolický duchovní v Pezinku, signatář Charty 77. Současně byli v místě jejich dočasného a trvalého bydliště provedeny domovní prohlídky. Domovní prohlídky byly také provedeny u bratra a rodiců Mariana Zajíčka. Proti oběma jmenovaným bylo vneseno obvinění z trestného činu podvracení republiky (598, odst. 1 tr.z.), a to v rámci trestního stíhání proti neznámému pachateli, započatého

dne 6.1.1977 v souvislosti s Chartou 77. (To je - pokud je mi známo - nový moment, m.j. odpovídající prohlášením oficiálních představitelů ČSSR. Dospod bylo tohoto zahájeného trestního stíhání používáno k odůvodnění výslechů a domovních prohlídek u signatářů Charty 77, avšak v žádném z nich nebyl rozpoznán onen "neznaný pachatel" a formálně jsou trestní stíhání neto odsouzení z jiných důvodů.) Dne 3.3.1978 byli oba duchovní propuštěni; trestní stíhání proti nim však trvá a jsou nadále vyšetřováni za svobodě.

Trestnému činu podvracení republiky se měli oba obvinění dopustit rozšířováním základního prohlášení Charty 77 a úvah zesoučinného filozofa Jana Patouchy, mluvčího Charty 77. Při domovních prohlídcech nebyly nalezeny žádné písmenosti, související s Chartou 77 (materiály, o něž se obvinění opírá, získala StB nezákonné kontrolem korespondence); zato tyly při prohlídcech zabaveny psací stroje a větší počet náboženské literatury a jiných pastoračních pomůcek. Jeven na československé poměry kněžíckém je skutečnost, že obviněný nebyl odejmut státní souhlas (k výkonu duchovenské činnosti - pozn.red.) a mohou tedy našle vykonávat svůj kněžský úřad.

Po propuštění byl každý z obviněných podroben jaště čtyřem výslechům v souvislosti a jejich "případem" byl dále vyslechnut větší počet osob. Výslech svědkyně Zuzany Zajíčkové (švagrové obviněného Miroslava Zajíčka) probíhal způsobem, hrubě odpovídajícím jak čs.trestnímu řádu, tak elementárním humánním požadavkům. Tuto těhotnou svědkyni vyšetřovatel po dobu výslechu oslnoval stálou lampou a pokoušel se ji rozrušit a ovlivnit urážlivými úvahami, týkajícími se jejího manželáckého života a možné nevěry jejího muže.

V Praze byli orgány bratislavské StB k případu Roberta Gombíka a Miroslava Zajíčka vyslechnuti zpěvák a básník Jaroslav Hutka, psycholog Jiří Němec a velmi pravděpodobně (výslech měl proběhnout dnes) také spisovatel Pavel Kohout.

V Praze 20.4.1978

Dr. Václav Benda

0000000000

K PŘÍPADU MIROSLAVA ČERNÉHO Z LIBERCE

Dne 11.4.1978 jsem dostal z okresního soudu v Liberci odpověď na moji žádost o obnovení trestního řízení ve věci Miroslava Černého, kterou jsem odesílal doporučení na své jméno. (Výtah z této žádosti jsme publikovali v č. 5 Informaci o Chartě - pozn.red.)

Text dopisu zní:

"Okresnímu soudu v Liberci došel vám odeslaný návrh na obnovu řízení v trestní věci proti Miroslavu Černému. Zádáme vás, abyste do jednoho týdne od doručení této výzvy sdělili a podložili soudu, v jakém příbuzenském vztahu jste vy s ním, případně další, na žádost podepsané osoby k od souzenému M.Černému, aby mohlo být posouzeno, zda byl návrh podán osobou orgánem ve smyslu §280/3 tr.řádu. V Liberci dne 7.4.1978 JUDr. Milada Rosenbergová"

Moje odpověď ze dne 13.4.1978:

Pani Rosenbergová,

sděluji Vám tímto, že ani já, ani nikdo z těch, kteří jsou na žádosti o obnovení řízení v trestní věci Miroslava Černého podepsáni, není v žádném příbuzenském poněru k od souzenému. Naše žádost

je vedena výhradně z pozice objektivní lidskosti. Všichni podepsaní jsou dělníci (včetně mne) a znalost trestních kodexů nikoho z nás není dokonalá, ale soudní řízení a konečný rozsudek v případě M. Černého je očividně v hrubém rozporu jak s čl. 28 ústavy ČSSR, tak s čl. 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Soudní řízení mělo též být přístupné veřejnosti.

Zádáme naléhavě propuštění Miroslava Černého a revizi rozsudku cestou námořních opatření.

S vědomím všech podepsaných

Ladislav German

coc00000coc

Julius Tomin: CO SE STALO SE STEFANE I MARINOVEM ?

Doc. dr. Jaromír Obzina ČSČ, federální ministerstvo vnitra,
Praha 7, Obránců míru 85

Praha 1. května 1978

Pane ministře,

v sobotu 29. dubna v 11 hodin dopoledne došlo na Václavském náměstí v blízkosti pomníku sv. Václava ke zvláštní, a obávám se, že neblahé události. Našim příslušníkem VB zde byl legitimován bulharský fyzik Stefan Marinov. Ve chvíli, kdy vzal příslušník VB do obou rukou pas, skočil Stefan Marinov k pomníku a snažil se rozhodnout větší arch papíru. Papír mu byl z rukou vytržen jiným příslušníkem VB, jemuž byly zkrouceny ruce a násilím byl odveden do Krakovské ulice. Od této chvíle nemám o Stefani Marinovovi žádných zpráv. Mám však obavy o jeho osud a žádám Vás, abyste mi sdělil informace o dalším osudu Stefana Marinova buď písemně, nebo aby o případu informoval náš tisk. Proč se na Vás obracím s touto žádostí a jaké mám důvody k obavám?

Stefan Marinov mne navštívil ve čtvrtek 27. dubna. Přinesl mi svoji knihu Epour si mnove - A přece se točí, vydanou v angličtině, s předmluvou A. D. Sacharova. Marinov se mnou dlouho hovořil o své fyzikální teorii, jež se znova, na nové úrovni a s novým logickým, matematickým a experimentálním aparátem vrací k teorii absolutního prostoru. Hovořil o tom, jaký význam má jeho teorie pro přesné řízení balistických interkontinentálních střel, vesmírných letů atd. Poté mluvil o odpovědnosti vědce vůči lidstvu. Hovořil o tom, že stejně závažným momentem jako jeho fyzikální výzkumy je pro něho boj za svobodu tváří a vědecké práce a za základní lidská práva. Protože před lety studoval v Československu a protože ho hlučoce zaujalo brnění Charty 77, chtěl by s ním hnutím projevit účinnou solidaritu. V pátek 28.4. mne navštívil znova a sdělil mi, že zamyšlil vystoupit na Václavském náměstí, u pomníku sv. Václava, s vlastnoručně psaným plakátem: Vivat magna charta libertatum - ať žije velká chrta svobod. Rozmlouval jsem mu jeho záměr, hovořil jsem o tom, že ničemu neprospěje, vystaví se zcela neúměrnému riziku a ohrozí samu možnost své další vědecké práce. Doufal jsem, že jsem mu vše rozmluvil. Událost, k níž došlo 29.4. ve mně vzbuzuje obavu, že svůj projekt uskutečnil. Považuji za potřebné obrátit se na Vás s otevřeným dotazem, co se stalo se Stefanem Marinovem do chvíle, kdy byl zadržen orgány veřejné bezpečnosti ministerstva vnitra,

Julius Tomin

Pozn. red.: Stefan Marinov vystoupil také na lednové konferenci v Bruselu (viz Informace o Ch č. 5); do ČSSR přijel ze Západu, kam byl také podle nepotvrzených zpráv zahraničního rozhlasu zařazen května vypovězen.

JEŠTE K ZÁSARU PROTI SOCIALISTŮM V PRAZE A BRNĚ

V minulém čísle Informací o Chartě jsme zveřejnili výtah otevřeného dopisu Rudolfa Battka W.Brandtovi, B.Kreiskému a O.Palmem "Nebudeme nadále v žádné poloillegalitě a nenecháme se vyhazovat z vlastní země", jakž i krátkou informaci o textu Sto let českého socialismu. Jiří Müller, jeden ze signatářů tohoto textu a jeden z pěti postižených, u nichž byla začátkem dubna v této souvislosti provedena domovní prohlídka, napsal dne 19.dubna 1978 dvoustránkovou "Informaci stranám Socialistické internacionály", v níž lící stejné události jako Rudolf Battkék. Dovídáme se zde také, že kromě V.Cerného, P.Janýra, R.Battka, J.Müllera a J.Mezníka (u nichž byly provedeny domovní prohlídky) byli v téže záležitosti vyslyšáni i Alois Vyrubal, Jan Šekyk Schopf a Milan Silhan (všichni z Brna), kteří byli spolu s J.Mezníkem známi a dalšími osobami začátkem 70.let odsouzeni(a léta žalárování) v procesu proti MUDr.Milanu Silhanovi za vypracování tzv.Malého akčního programu. Informace Jiřího Müllera poukazuje rovněž na snahu čs.StB vydávat svůj zákrtek za výsledek jakési zpravodajské činnosti v Rakousku. Svoji informaci uzavírá Jiří Müller slovy: "Vnitropoliticky lze akci zatím hodnotit jako snahu StB získat informace o socialistech v ČSSR a je jich současných společensko-politických představách, které se odlišují jak od představ vlády, tak od představ reformě zaměřené části komunistické opozice. Mezinárodně politicky znamená zásah ubezpečení všem politikům zainteresovaným na politice uvolnování v Evropě, že čs.stát je schopen v osobě svého představitele jednou rukou potřásat pravici předsedovi Socialistické internacionály a druhou pronásledovat socialisty ve vlastní zemi."

ooooooo

Články, úvahy, fejetony došlé do redakce:

Jaroslav Hutka: Večírek (fejeton) 19.4.1978

(Je literárním zpracováním policejního zásahu proti Martě Kubišové, Jar.Hutkoví a dalším občanům u příležitosti z jejich setkání s redaktory pařížského socialistického deníku Le Matin.)

Jan Tesař: Místo Dialogů, zvl.číslo 3, duben 1978

Dialogy - duben 1978 (Ladislav Hejdánek, Jaroslav Suk)

Ladislav Hejdánek: Dopisy příteli, list č.4 /25/ z 16.2.1978

Jiří Rumík: Kronika šedesátého osmého roku - květen, 1.5.1978

Dr Vladimír Radkec: Jak jsme na tom ekonomicky? (bez data)

Lubomír KUKA Vydra: O fámách (fejeton), 9.4.1978

ooooooo

**K VÝZVĚ FEDERÁLNÍMU SHROMÁŽDĚNÍ, ABY JEDNALO O ZRUŠENÍ TRESTU SMRTI,
SE PŘIPOJUJÍ A BOROU PŘIPOJOVAT DALŠÍ OBČANÉ**

Dne 26.4.1978 navštívila dr.Gertruda Sekaninová-Čakrtová a Václav Havel Federální shromáždění ČSSR, aby se dotázali na osud návrhu dvouset devadesáti osmi občanů na zrušení trestu smrti, jehož jsou také signatáři. Nejprve požádali o přijetí u předsedy KS Aloise Indry. Po čtvrt hodině zkoumání jejich žádosti jim bylo sděleno, že předseda pro ně nemá čas "ani dnes, ani zítra, ani v dohledné době". Když se pak tázali, který z místopředsedů má v resortu le-

gislativní a ústavně právní otázky a jakým způsobem lze zjistit, kdo se podaným návrhem zabývá, bylo jího doporučeno dotázat se u referentky pro stížnosti. Tato referentka je po delším vyptávání a přešetřování celé záležitosti odkázala na podatelnu. V podatelničce bylo asi po půlhodinovém pátrání zjištěno, že návrh občanů Federálnímu shromážděním došel, nepodařilo se však zjistit, komu ho podatelna předala. Asi po hodině dalšího jednání a různými úředníky protřednictvím interního telefonu se ujala celé věci dr. Čepelková z legislativního odboru, která na závěr sdělila dr. Sekaniňové-Čakrtové a Václavu Havlovi, že vedoucí Kanceláře FS dr. Ruža je nemůže přejmout, ale že ji pověřil, aby jí sdělila toto: příslušné podání je "v řešení", o jehož výsledku budou navrhovateli Federálnímu shromáždění nebo jinými orgány vyrozuměti. Kdo a jaké řešení návrhu provádí odmítl vedoucí Kanceláře sdělit s tím, že tu je jeho věc. Dr. Sekaniňová-Čakrtová a V. Havlová požádaly dr. Čepelkovou, aby tlumočila vedoucím Kanceláře FS jejich úmysl i na dálku se zajímat o osud podaného návrhu. K tomu je třeba sdělit, že k apelu na FS, aby jednalo o zrušení trestu smrti, se připojují a mohou připojovat další občané, jejichž podpisy bude dr. Sekaniňová-Čakrtová odesílat Federálnímu shromáždění jako dodatky k návrhu ze dne 21.3.1978.

(autorizovaný záznam)

000000000000

SCHŮZKA ČLENŮ DELEGACE CGT A SIGNATÁŘŮ CHARTY 77

Dne 21. dubna 1978 došlo v Praze ke schůzce některých členů delegace francouzské odborové organizace CGT (Všeobecné konfederace práce), která se účastnila sjezdu SOF v Praze a některých signatářů Charty 77. Z francouzské strany se schůzky zúčastnili tajemník pro mezinárodní otázky CGT René Duhamel, šéf tiskové služby CGT Jean-Luc Destreux a zástupce šéfredaktora tiskového orgánu CGT La Vie ouvrière Roger Guilbert; Chartu 77 při tomto jednání zastupovali: Marta Kubičová, mluvčí Charty 77 a signatáři Charty 77 Karel Bartošek, Jiří Čutka, Jan Moravec, Rudolf Slánský, Julius Tomin, Prokop Voskovec a Tomáš Vrba.

René Duhamel informoval signatáře Charty 77, že rozhodnutí francouzské delegace na sjezdu SOF se jít se se zástupci Charty 77 je logickým důsledkem postoje CGT k otázkám občanských práv pracujících, k otázce odborových svobod a k boji za socialismus. CGT již v roce 1968 protestovala proti intervenci armád pěti zemí Varšavské smlouvy do Československa a tento postoj několikrát v následujících letech potvrdila. Koncem roku 1976 ve svých novinách La Vie ouvrière vyjádřila svůj postoj k porušování občanských práv v socialistických zemích a vyjádřila svůj nesouhlas se zbabováním státního občanství kritiků režimu – např. W. Biermanna a M. Rostropoviče. Před odjezdem delegace CGT na sjezd SOF uspořádaly všechny francouzské odborové organizace tiskovou konferenci o problematice boje za lidská práva v socialistických zemích. Pokud jde o Československo, CGT několikrát protestovala proti tomu, že jsou propouštěni ze zaměstnání lidé, kteří bojují za práva zaručená ústavou své země a za práva zakotvená v mezinárodních paktech a helsinské deklaraci. CGT má k dispozici bohatou dokumentaci prokazující diskriminační postup čs. institucí a úřadů. Delegace CGT vzniesla tuto otázkou i na setkání s předsedou ÚPO Karlem Hoffmannem, k němuž došlo během sjezdu. Uvedla přitom, že by nebylo poctivé na jedné straně protestovat proti zákazu výkonu povolání pokrokových lidí v NSR a na druhé straně mlčet ke stejnemu postupu čs. úřadů, který je navíc uplatňován v mnohem větším měřítku. CGT nemůže mlčet, jest-

liže jsou dělnici propouštěni ze zaměstnání jen proto, že odmítají hlasovat pro rezoluci odsuzující něco, o čemž nebyli informováni. V popisovaném rozhovoru s K.Hoffmannem vyjádřil předseda CGT Seguy svůj údiv nad tím, jak může ÚŘD vyhlašovat dělnickou třídu za vedoucí sílu společnosti, celavovat dělnickou práci a zároveň tuto práci považovat za trest pro ty, kteří neSouhlasí s režimem.

R.Duhamel vyprávěl signatářům Charty 77 i o průběhu sjezdu. Francouzská delegace se stkala s řadou potíží. V čs. tisku jsou některé projevy nasjezdu cenzurovány a jejich obsah je zkreslován. Ve vedení sjezdu se uplatňuje snaha nepřipustit projevy kritizující situaci v ČSSR a v socialistických zemích. Stalo se např., že francouzský zástupce v sekci sjezdu, zabývající se problematikou odborových svazů ve školství, předal překladatelům projev, v němž uj. upozornoval na diskriminaci některých dětí v ČSSR při přijímání na školy. Nato sekretariát sjezdu všemi hlasy kromě hlasu MK zástupce CGT rozhodl, že francouzský delegát již slovo nedostane, a to pod záminkou, že už jednou hovořil. Přitom ovšem členové jiných delegací měli možnost vystoupit dvakrát i třikrát. Za takové situace delegace CGT nepovažuje za možné se trvat na sjezdu SOF. CGT také nebude kandidovat svého zástupce do sekretariátu SOF.

R.Duhamel informoval zástupce Charty 77 i o tom, že francouzská a italská delegace se seznámili s dopisem Charty 77 sjezdu SOF. Předal jim rovněž kopii dopisu, který delegace CGT napsala Karlu Hoffmannovi.

Signatáři Charty 77 poděkovali členům delegace CGT za solidaritu s bojem čs. občanů za dodržování platného právního řádu, za plné uplatňování občanských práv i mezinárodních závazků čs. státu na tomto poli. Informovali je o činnosti Charty 77 a také o pokračující pracovní diskriminaci v Československu. Upozornili zároveň, že nejde jen o diskriminaci v souvislosti s Chartou 77, ale že v Československu bylo a je takto diskriminováno statisíce občanů, zejména za projevený nesouhlas s intervencí do Československa v srpnu 1968. Vyjádřili přesvědčení, že všeobecná deklarace odborářských práv, kterou má sjezd SOF schválit, a v níž se požaduje, aby pracující celého světa měli zaručeno právo na stávku, právo na svobodu projevu a shromažďování i další občanská práva a odborářské svobody, podpoří jejich úsilí a poskytne jim další operu v jejich činnosti. Marta Kubíšová vyjádřila přesvědčení, že zájem CGT i celé světové veřejnosti a zápas za lidská práva přispěje k proražení blokády mlčení, policejního pronásledování, lží, pracovní a jiné diskriminace, jimiž se úřední čs. místa snaží obkloupit toto úsilí.

Závěrem členové delegace CGT na sjezdu SOF ujistili Chartu 77, že budou říkat o situaci bojovníků za lidská práva svoje, ať se to komu libí či ne. "Víme, že je důležité, abyste cítili, že nejste sami."

22.4.1978

(podle záznamu)

DOPIS FRANCOUZSKÝCH ODBORÁŘŮ PŘEDSEDOVI ÚŘO

Drahý soudruhu Hoffmannetu

V Praze 18. dubna 1978

Francouzská delegace CGT se s velkým překvapením seznámila se zprávou, kterou dnes uveřejnil čs. tisk a především Práce, orgán

Všechny organizace, a příspěvku, který přednesl Georges Séguy jmenem naší delegace a naší odborové organizace. Ve zprávě bylo totiž zcela použito o oznamení CGT, že se vzdává kandidatury na místo prvního tajemníka SOF, což jistě není podřadným příčinám sjezdu. Stejně tak malyly zveřejněny důvody, které jsme uvedli ve svém vystoupení, a rovněž nebyla zveřejněna informace o povaze rezponsu a podstatě návrhu, které jsme předložili; nebyla dozvídka zveřejněna ani zmínka o jejich existenci. Je to nepřijatelné zkreslování příspěvku Georges Séguye. S postojem CGT se však nebo nemusí souhlasit, ale je nepřipustné ho cenzurovat. Nechceme se zmínkovat o své všeobecné konцепci práva na informaci; soudíme ale, že tisk socialistické země, která hostí odborový sjezd, má více než kterýkoli jiný tisk morální povinnost přesně a objektivně o příčinách tohoto sjezdu. V první řadě to platí o odborovém tlaku hospodářské země.

Prosíme Vás o zásah v redakci Praxe v tom směru, aby smysl a obsah našeho postoju byl přesně formulován a zveřejněn. Rovněž Vás prosíme, abyste použili vlivu RCH v Československu v tom směru, aby i ostatní sdělovací prostředky (tisk, televize, rozhlas) objektivně informovaly o našem postoji.

Dokud nám v tomto smyslu nebude vynovenno, odmítáme naše delegace učinit jakékoli prohlášení pro čs.tisk vyjma odpovědi na jedinou otázku: Z jakých důvodů se CGT rozhodla odstoupit z ústředního výboru SOF?

Soufáme, že naš protest a naš žádost chápete.

V očekávání kladné a rychlé odpovědi přijměte, drahý soudruhu Hoffmannu, naše soudružské pozdravy.

Delegace CGT
(Všeobecné konfederace práce)

ooooOOOOoooo

OTEVŘENÝ DOPIS MILANU HOBLOVI

Buď zdrav Milane,

Brno, 16. dubna 1978

přečetl jsem Tytoj článek v Listech č.l. z února 1978 a nemohu nechat bez zveřejnění povšimnutí větu, týkající se internace čs. činitelů v srpnu 1968:

"Pod tlakem domácí i zahraniční veřejnosti byli propuštěni, ale před návratem z Moskvy podepsali s výjimkou F.Kriegla, který k jednání nebyl připuštěn, tzv.moskovský protokol, který jim svazoval ruce"

Toute formulaci u mnohých vyvolává dojem, že František Kriegel nepodepsal moskevský protokol ze srpna 1968 právě jen proto, že mu to vlastně nikdo nabídl. Nejsi samozřejmě odpovědný za dojmy jiných, ale skutečnost, že i F.Krieglovi byl počínání nabídnut a že jako jediný z čs.představitelů odmítl podepsat, se dá vyjádřit podstatně jinak. Nechci Ti však upírat právo popisovat skutečnost způsobem jak to činíš Ty. Ostatně jako historik a politik jsi svá slova jistě dobře zvážil. Právě proto se však musím ptát, k čemu je dobré opomíjet skutečnost, že vedle přijetí kapitulace existovala pro komunisty i možnost odmítnutí.

Musím se ptát tím spíš, čím víc jsem přesvědčen, že nepokleslé národní vědomí bude navazovat právě na tuto možnost personifikovanou

nou jednáním Františka Kriegla a nikoliv na "realismus" ostatních. Musíme se ptát tím více, čím více považují uravni zásadovost za jedno z klíčových východisek pro politickou spolupráci nekomunistů a komunisty.

Jak vidíš věc Ty?

Jiří Müller

oooooooooooo

Dne 21.dubna 1978 byla provedena v bytě manželů Věnka a Libuše Šilhánových, signatářů Charty 77, domovní prohlídka. Dne 12.krétna byla provedena domovní prohlídka v bytě bratislavského signatáře Charty 77 Miroslava Kusého. Obě prohlídky byly zdůvodněny podezření, že výkyvach se realizují písmačnosti související s trestnou činností podporování republiky, k níž se vztahuje známé usnesení o zahájení trestního stíhání (na neznámého pachatele) z 6.1.1977.

.....

Koncem dubna vyslýchala bratislavský StB řadu osob, které se účastnily v průběhu minulých měsíců neoficiálních přednášek se společensko-vědní teoretikou. Vyslýcháni byli jednak posluchači, jednak přednášející Kesy, Činčka a Straussa (poslední z jmenovaných přednášel pro Socialistickou akademii).

.....

Některí signatáři Charty 77, kteří žádají čs.úřady o povolení vystěhování, mají potíže. To byl případ manželů doc.ing. Antonína a Marie Ruskových z Brna (a jejich syna ing. Antonína Ruska), jimž bylo vystěhování povoleno až v odvolacím řízení poté, co se zřekli čs.čbčanství. Také žádost signatáře Charty 77 Vladimíra Dvořáka, mladého dělníka z Prahy, o vystěhování do Rakouska byla v dubnu t.o.zamítнутa s odvodením, že vystěhování není ve státním zájmu. Její žádost byla podána už v červenci n.r. - V těchto dnech opouští republiku signatář Charty 77 Václav Sabata s manželkou; byly jim vydány vystěhovalecké pasy do Rakouska. Do Rakouska odjíždí i zmíněná rodina Ruskových. (Obě rodiny jsou z Brna.) Dodatečně zaznamenáváme, že se do Rakouska vystěhoval i další signatář Charty 77, dělník Jan Šeba.

oooooooooooo